

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

25.2.2014

B7-0223/2014

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczenia wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa

zgodnie z art. 110 ust. 2 Regulaminu

w sprawie sytuacji na Ukrainie
(2014/2595(RSP))

**Hannes Swoboda, Libor Rouček, Ana Gomes, Marek Siwiec,
Tonino Picula, Knut Fleckenstein, Evgeni Kirilov, Maria Eleni Koppa,
Liisa Jaakonsaari, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Boris Zala**
w imieniu grupy S&D

RE\1021050PL.doc

PE529.582v01-00

PL

Zjednoczona w różnorodności

PL

B7-0223/2014

**Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie sytuacji na Ukrainie
(2014/2595(RSP))**

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 lutego 2014 r. w sprawie sytuacji na Ukrainie¹,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie wyniku szczytu w Wilnie i przyszłości Partnerstwa Wschodniego, zwłaszcza w odniesieniu do Ukrainy²,
 - uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Ukrainy, Partnerstwa Wschodniego i europejskiej polityki sąsiedztwa, w szczególności ostatnie rezolucje z dnia 13 grudnia 2012 r.³, 12 września 2013 r.⁴ i 23 października 2013 r.⁵,
 - uwzględniając konkluzje Rady w sprawie Ukrainy z dnia 20 stycznia 2014 r., 10 lutego 2014 r. i 20 lutego 2014 r.,
 - uwzględniając konkluzje z posiedzenia Rady Europejskiej, które odbyło się w dniach 19–20 grudnia 2013 r.,
 - uwzględniając niedawne oświadczenia przewodniczącego Rady Europejskiej, wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, przewodniczącego Komisji Europejskiej oraz przewodniczącego Parlamentu Europejskiego w sprawie Ukrainy,
 - uwzględniając umowę o partnerstwie i współpracy między Unią Europejską a Ukrainą, która weszła w życie w dniu 1 marca 1998 r., a także układ o stowarzyszeniu obejmujący pogłębioną i kompleksową umowę o wolnym handlu (DCFTA), parafowany w 2012 r.,
 - uwzględniając art. 110 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że dni 18, 19 i 20 lutego 2014 r. przyniosły najwięcej ofiar śmiertelnych od czasu uzyskania przez Ukrainę niepodległości, gdyż w dniach tych zginęły dziesiątki osób, a setki odniosły rany;
- B. mając na uwadze, że władze pod przywództwem prezydenta Janukowycza przekroczyły granice, zezwalając siłom bezpieczeństwa na użycie ostrej amunicji przeciw protestującym oraz rozmieszczając snajperów na dachach budynków na Majdanie i wokół niego, gdzie od końca listopada skupiają się antyrządowe i proeuropejskie protesty; mając na uwadze, że na ulicach Kijowa rozstrzelano demonstrantów, co

¹ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0098.

² Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0595.

³ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0507.

⁴ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0383.

⁵ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0446.

spotkało się z oburzeniem i potępieniem ze strony społeczności międzynarodowej;

- C. mając na uwadze, że w tej sytuacji UE podjęła decyzję o nałożeniu ukierunkowanych sankcji, obejmujących zamrożenie aktywów i zakaz wydawania wiz, wobec osób odpowiedzialnych za naruszanie praw człowieka, przemoc i nadużycie siły; mając na uwadze, że państwa członkowskie uzgodniły ponadto, iż zawieszają zezwolenia na wywóz sprzętu, który może być wykorzystywany do wewnętrznych represji, a także ponownie ocenią zezwolenia na wywóz sprzętu objętego wspólnym stanowiskiem 2008/944/WPZiB;
- D. mając na uwadze, że równocześnie trzech ministrów spraw zagranicznych z UE udało się do Kijowa, chcąc pośredniczyć w wynegocjowaniu kompromisowego rozwiązania konfliktu między prezydentem Janukowyczem a opozycją; mając na uwadze, że udało im się doprowadzić do porozumienia w sprawie planu pokojowego i demokratycznego wyjścia z kryzysu; mając na uwadze, że osiągnięcie tego porozumienia ułatwił również rosyjski wysłannik specjalny, choć nie złożył pod nim podpisu;
- E. mając na uwadze, że w dniu 21 lutego 2014 r. Rada Najwyższa Ukrainy przyjęła uchwałę, w której potępiła działania „antyterrorystyczne” i zażądała wycofania sił bezpieczeństwa z centrum Kijowa; mając na uwadze, że parlament wykazał w ten sposób, że jest zdecydowany odegrać centralną rolę i objąć kontrolę nad sytuacją w kraju; mając na uwadze, że następnego dnia Rada Najwyższa przegłosowała odwołanie prezydenta Janukowycza, przywrócenie konstytucji z 2004 r., przyspieszone wybory w dniu 25 maja 2014 r. i zwolnienie Julii Tymoszenko;
- F. mając na uwadze liczne doniesienia o znęcaniu się, porwaniach, torturach i innych przypadkach łamania praw człowieka, które mają miejsce od początku protestów na Euromajdanie; mając na uwadze, że osoby odpowiedzialne za te naruszenia jak dotąd nie poniosły kary;
- G. mając na uwadze, że w dniach 28–30 stycznia, a następnie 22–24 lutego 2014 r. do Kijowa udała się delegacja ad hoc Parlamentu Europejskiego, aby ocenić sytuację na miejscu, co było przejawem szczerego zainteresowania i prawdziwego zaniepokojenia dramatyczną sytuacją w kraju;
 - 1. wyraża podziw dla odwagi i godności, jaką mieszkańcy Ukrainy przez ostatnie trzy miesiące walczyli o wolność i demokrację w swoim kraju; jest zdania, że wydarzenia minionego tygodnia mają prawdziwie historyczne znaczenie dla Ukrainy, państw sąsiedztwa wschodniego i całej Europy; apeluje do UE o dalsze wspieranie demokratycznych i europejskich aspiracji Ukraińców, a jednocześnie o pełne uznanie ich prawa do swobodnego decydowania o swojej przyszłości;
 - 2. stanowczo potępia brutalne i niewspółmierne działania oddziałów prewencji, które doprowadziły na Ukrainie do dramatycznej eskalacji przemocy; wyraża ubolewanie z powodu ofiar śmiertelnych i obrażeń odniesionych wśród wszystkich stron konfliktu oraz składa wyrazy współczucia rodzinom ofiar;
 - 3. przestrzega przed dalszą eskalacją przemocy, która miałaby katastrofalne skutki dla narodu ukraińskiego oraz mogłaby podważyć jedność i terytorialną integralność kraju;

- podkreśla, że obecnie niezwykle ważne jest, by wszystkie strony wykazały się odpowiedzialnością, umiarkowaniem i zaangażowaniem na rzecz politycznego dialogu niewykluczającego nikogo, a także by wykluczyły stosowanie pozasądowych środków odwetowych; z całą mocą wzywa wszystkie siły polityczne do współpracy w tym krytycznym dla Ukrainy momencie oraz do sprzyjania kompromisowym rozwiązaniom, wyraźnego zdystansowania się od ekstremistów oraz unikania prowokacji i gwałtownych działań mogących podsycać ruchy separatystyczne;
4. podkreśla, że porozumienie z dnia 21 lutego 2014 r., wynegocjowane przez ministrów spraw zagranicznych w imieniu UE, umożliwiło powstrzymanie rozlewu krwi i usankcjonowanie nowej centralnej roli Rady Najwyższej w ukraińskiej polityce; uważa, że duch porozumienia osiągniętego w dniu 21 lutego powinien być podstawą pokojowego umacniania nowego porządku politycznego na Ukrainie;
 5. jest zdania, że przywracanie poczucia jedności narodowej, zwłaszcza we wschodnich i południowych regionach Ukrainy, ma zasadnicze znaczenie dla uzyskania stabilności politycznej, zachowania integralności terytorialnej i tworzenia prawdziwej i trwałej demokracji; przestrzega przed działaniami mogącymi przyczynić się do wzmożonej polaryzacji wynikającej z podziałów etnicznych i językowych oraz ponawia wezwanie do przyjęcia podejścia niewykluczającego nikogo i minimalizującego ryzyko powrotu przemocy i rozdrobnienia terytorialnego;
 6. z zadowoleniem przyjmuje odpowiedzialne i uprawnione poczynania Rady Najwyższej przy sprawowaniu funkcji zarządczych w celu wypełnienia próżni politycznej i instytucjonalnej powstałej po ustąpieniu rządu i ucieczce prezydenta; podkreśla, że niezwykle ważne jest, by ukraiński parlament i jego posłowie nadal przestrzegali zasad praworządności;
 7. ponownie apeluje o niezależne i bezstronne śledztwo we wszystkich przypadkach łamania praw człowieka, porwań, stosowania tortur, znęcania się i zaginięć związanych z protestami; z całą mocą wzywa ukraińskie władze, by poparły utworzenie międzynarodowej komisji śledczej, zapewniły uczciwe procesy sądowe, w pełni współpracowały z międzynarodowym panelem doradców Rady Europy oraz włączyły w ten proces obrońców praw człowieka i organizacje społeczeństwa obywatelskiego; ponadto jest zdania, że nowe ukraińskie władze mogą zwrócić się do Międzynarodowego Trybunału Karnego o pomoc w przeprowadzeniu dochodzeń i ściganiu zbrodni popełnionych przez wysokich urzędników; uważa, że dochodzenia i ściganie osób odpowiedzialnych należy prowadzić w sposób umożliwiający wszystkim obywatelom Ukrainy odzyskanie wiary w bezstronność, niezawisłość i przejrzystość w wymiarze sprawiedliwości; wzywa UE i państwa członkowskie, by nadal mocno angażowały się w sprawę Ukrainy oraz zaoferowały wsparcie i fachową wiedzę pomocną w opisywanym procesie;
 8. popiera dwutorowe podejście UE, łączące w sobie intensywne starania dyplomatyczne z ukierunkowanymi sankcjami wobec osób odpowiedzialnych za nakazywanie łamania praw człowieka w związku z prześladowaniami politycznymi; wzywa do wdrożenia ukierunkowanych sankcji uzgodnionych przez Radę do Spraw Zagranicznych oraz apeluje do państw członkowskich o zastosowanie ich przepisów dotyczących walki z

praniem pieniędzy, by powstrzymać przepływ nielegalnych funduszy z Ukrainy, a także o zapewnienie zwrócenia skradzionych zasobów zdeponowanych w UE; jest zdania, że ukierunkowane sankcje należy znieść, gdy tylko sytuacja na Ukrainie się poprawi, a naprawdę niezależne śledztwa w sprawie popełnionych zbrodni zaczną przynosić rezultaty;

9. podkreśla, że nie należy tracić rozmachu w usuwaniu głębokich przyczyn kryzysu, dając ludziom zaufanie do polityki i instytucji; zaznacza w związku z tym potrzebę poszanowania poszczególnych grup etnicznych na Ukrainie oraz ochrony ich tożsamości i języków; jest ponadto zdania, że wymaga to reform konstytucyjnych i strukturalnych mających na celu utworzenie skutecznych mechanizmów gwarantujących równowagę polityczną, postanie ściślejszych związków polityki ze społeczeństwem, praworządności, rozliczalności i naprawdę niezawisłego i bezstronnego wymiaru sprawiedliwości oraz uczciwych wyborów;
10. wyraża nadzieję, że zwolnienie byłej premier Julii Tymoszenko będzie symbolem końca selektywnej i politycznie motywowanej sprawiedliwości na Ukrainie;
11. zwraca uwagę, że rozpowszechniona korupcja jest jednym z głównych czynników, które negatywnie wpływają na gospodarkę Ukrainy i utrudniają jej rozwój, a jednocześnie osłabiają zaufanie obywateli do własnych instytucji; w związku z tym wzywa nowy rząd, by w swoim programie priorytetowo potraktował walkę z korupcją, i apeluje do UE o wsparcie tych starań;
12. z zadowoleniem przyjmuje decyzję o przywróceniu konstytucji z 2004 r.; zachęca jednakże Radę Najwyższą, by wykorzystała obecny klimat do usunięcia niedociągnięć, zgodnie z zaleceniami Komisji Weneckiej;
13. odnotowuje decyzję o przeprowadzeniu wyborów prezydenckich w dniu 25 maja 2014 r.; podkreśla, że wybory te muszą być wolne i uczciwe; zdecydowanie zachęca Radę Najwyższą, by przyjęła niezbędną ordynację wyborczą zgodnie z zaleceniami Komisji Weneckiej, w tym nowelizację ustawy o finansowaniu partii politycznych, w której znajdują się kwestie wskazane przez Grupę Państw Przeciwko Korupcji (GRECO) oraz Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE; zachęca do wysłania międzynarodowych obserwatorów na planowane wybory i deklaruje gotowość do utworzenia w tym celu własnej misji obserwacji wyborów; jest zdania, że wybory parlamentarne należy zorganizować wkrótce po wyborach prezydenckich, najpóźniej przed końcem roku;
14. podkreśla znaczenie inwestowania w młodych polityków i przyszłych przywódców wywodzących się z Majdanu, a także popiera szybkie wdrożenie systemu bezwizowego i apeluje o dodatkowe poparcie dla prężnego ukraińskiego społeczeństwa obywatelskiego;
15. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Rada niedawno uznała, iż układ o stowarzyszeniu obejmujący DCFTA nie jest ostatecznym celem współpracy między UE a Ukrainą; zauważa, że UE jest gotowa podpisać układ o stowarzyszeniu obejmujący DCFTA, gdy tylko obecny kryzys polityczny zostanie przezwyciężony, a nowe ukraińskie władze również będą gotowe podpisać ten dokument; przypomina ponadto, że zgodnie z art. 49

TUE Ukraina – podobnie jak wszystkie europejskie państwa – może ubiegać się o przystąpienie do UE, pod warunkiem że będzie przestrzegać zasad demokracji, szanować podstawowe wolności oraz prawa człowieka i prawa mniejszości, a także zapewniać praworządność;

16. wzywa UE i państwa członkowskie, by wzmogły starania o uzyskanie dla Ukrainy i jej mieszkańców pożyczki z Międzynarodowego Funduszu Walutowego na preferencyjnych warunkach, oraz uważa, że UE i państwa członkowskie mogą przyłączyć się do MFW, przyznając znaczny pakiet pomocowy, który ułatwi Ukrainie przezwyciężenie obecnej trudnej sytuacji finansowej i społecznej; uważa ponadto, że zarówno USA, jak i Rosja mogą przyczynić się do społeczno-gospodarczej stabilizacji na Ukrainie;
17. jest zdania, że postanowienia DCFTA nie stwarzają żadnych wyzwań handlowych dla Federacji Rosyjskiej, a układ o stowarzyszeniu nie jest przeszkodą dla dobrych stosunków Ukrainy z jej wschodnim sąsiadem; przypomina, że pokój i dobrobyt we wspólnym sąsiedztwie przynosi korzyści zarówno UE, jak i Rosji, i ponownie wyraża przekonanie, że współpraca zmierzająca do osiągnięcia tego celu to w tej sytuacji jedyne możliwe podejście; wzywa UE, by pilnie rozważyła, w jaki sposób może włączyć Rosję w dążenia do trwałego politycznego rozwiązania sytuacji na Ukrainie, oraz apeluje do UE i do Rosji o wykorzystanie ich wpływów i dołożenie wszelkich starań o zapobieżenie dalszej eskalacji przemocy i zniechęcenie ruchów separatystycznych; zdecydowanie odrzuca ideę ponownego podziału Europy na strefy wpływów;
18. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz państwom członkowskim, a także pełniącemu obowiązki prezydenta, rządowi i parlamentowi Ukrainy.